

Yttrande över landstingsrevisorernas rapport 2/04 Beställarstyrning av primärvården

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge följande yttrande.

Det är fel att analysera primärvården i termer av avlastning av akutsjukvård. Primärvården har inte till syfte och mål att avlasta akutsjukvård, lika lite som akutsjukvård har till mål att avlasta primärvård. Bägge vårdgrenarna har egna medicinska och vårdmässiga uppgifter. Problemet i vårt landsting, liksom i hela Sverige, har varit att primärvården varit alltför underdimensionerad i förhållande till sina uppgifter och patienternas behov. Under åren 1999-2002 genomfördes en omfattande förstärkning av primärvården, med resultat att många vårdcentraler och mottagningar i dag fungerar mycket bättre än före år 1999.

Om akutsjukvården under samma period har ökat sin resursförbrukning, så kan detta inte tas för intäkt för slutsatsen att primärvården misslyckats. Akutsjukvårdens kostnads- och produktivhetsproblem är föremål för andra granskningar – här behöver bara konstateras att det inte är primärvårdens uppdrag och uppgift att lösa dessa problem.

I ärendet saknas helt patientperspektivet. Styrning och uppföljning har till syfte att åstadkomma en vård som står i överensstämmelse med patienternas behov och önskemål. Inom primärvården är patientens val av husläkarteam en grundläggande kvalitet. Beställarens verksamhet måste utgå från det och inriktas på att underlätta valfriheten. Det medför exempelvis ett viktigt uppdrag att informera om valfriheten och om primärvårdens möjligheter.

Beställaren bör också inrikta sig på att fastställa och följa upp tydliga kvalitetskrav, som ibland kan vara svåra att bedöma för en enskild patient. Grunden för uppdraget till den enskilda mottagningen bör vara enhetlig över hela länet, och vara väl förankrad hos personalen.

Läkarförbundets PROTOS-förslag till ett nationellt husläkarsystem är ett viktigt steg mot att nå en sådan väl förankrad enhetlighet. I det perspektivet förefaller det mindre intressant att diskutera och utveckla enskildheter i någon sorts politiskt prioriterad detaljstyrning av primärvården från beställarna.